EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2008/2187(INI)

28.8.2008

NÁVRH SPRÁVY

s návrhom odporúčania Európskeho parlamentu Rade o uzavretí dohody medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správe
(2008/2187(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: .....

PR_INI_art114

OBSAH

strana

NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU RADE 3

NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU RADE

o uzavretí dohody medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správe
(2008/2187(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh odporúčania Rade, ktoré predložila Sophia in 't Veld v mene skupiny ALDE o dohode medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správe (B6-0383/2008),

– so zreteľom na články 2, 6, 24, 29 a 38 Zmluvy o Európskej únii, ktoré sú právnym základom európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a medzinárodných rokovaní s tretími krajinami a organizáciami, čo sa týka spolupráce policajných a súdnych orgánov v trestnoprávnych veciach,

– so zreteľom na rozhodnutie Rady 2008/651/SZBP/SVV z 30. júna 2008 o podpísaní Dohody medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správe v mene Európskej únie[1] a so zreteľom na dohodu samotnú,

– so zreteľom na skutočnosť, že podľa Zmluvy o Európskej únii je táto dohoda v súčasnosti záväzná na dočasnom základe iba pre tie členské štáty, ktoré nevydali stanoviská o tom, že musia dodržiavať svoje vnútroštátne ústavné postupy, ako učinili Belgicko, Česká republika, Nemecko, Írsko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Maďarsko, Poľsko a Fínsko[2],

– so zreteľom na skutočnosť, že právny základ zvolený pre uvedené rozhodnutie Rady o uzavretí dohody, konkrétne články 38 a 24 Zmluvy o EÚ (z ktorých druhý sa týka vonkajších vzťahov), zaväzuje predsedníctvo, aby konzultovalo Parlament o hlavných otázkach a základných rozhodnutiach v spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o zázname o cestujúcom (PNR)[3],

– so zreteľom na článok 8 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDĽP) a článok 3 ods. 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2004/82/ES,

---

[1] Ú. v. EÚ L 213, 8. 8. 2008, s. 47.
[2] Niektoré členské štáty schválili osobitné vyhlásenia zverejnené v zápisnici Rady a dostupné na tejto adrese: http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10439.en08.pdf
[3] Uznesenie z 13. marca 2003 o prenose osobných údajov leteckými spoločnosťami v prípade transatlantických letov (Ú. v. EÚ C 61 E, 10.3.2004, s. 381), uznesenie z 9. októbra 2003 o prenose osobných údajov leteckými spoločnosťami v prípade transatlantických letov: stav rokovaní s USA (Ú. v. EÚ C 81 E, 31.3.2004, s. 105), uznesenie z 31. marca 2004 o návrhu rozhodnutia Komisie o primeranej úrovni ochrany osobných údajov obsiahnutých v záznamoch podľa mena cestujúceho (PNR) postúpených Úradu pre colnú správu a ochranu hraníc (Ú. v. EÚ C 103 E, 29.4.2004, s. 665), uznesenie zo 7. septembra 2006 o rokovaniach o dohode s USA o používaní údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) a uznesenie zo 7. júla 2005 o dohode medzi Európskym spoločenstvom a vládou Kanady o spracúvaní údajov o cestujúcich v leteckej doprave (API/PNR).

– so zreteľom na základné zásady lojálnej spolupráce medzi inštitúciami, ktoré zaručujú, že Parlament je plne informovaný a konzultovaný, a na skutočnosť, že Parlament nebol ani len informovaný o prebiehajúcich rokovaniach Komisie a/alebo Rady v rozpore s tým, čo sa udialo v prípade ostatných dohôd súvisiacich s PNR a dokonca počas prvého kola rokovaní s Austráliou v rokoch 2003/2004[1],

– vzhľadom na to, že napriek neochote ostatných inštitúcií by mal Parlament zaujať stanovisko k záležitosti, ktorá sa týka základných práv občanov a ktorá je tiež v súčasnosti predmetom diskusií ako prípadný prvok právnych predpisov EÚ,

– so zreteľom na článok 114 ods. 3, článok 83 ods. 5 a článok 94 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A6-0000/2008),

1. predkladá Rade nasledujúce odporúčania:

Procedurálne otázky

a) zastáva názor, že postupu uzatvárania dohody chýba demokratická legitimita, keďže v každom štádiu chýbala zmysluplná demokratická kontrola alebo súhlas Parlamentu; konštatuje, že Rada opakovane volí tento postup pri uzatváraní medzinárodných dohôd, ktoré sa týkajú základných práv občanov Európskej únie;

b) konštatuje, že napriek opakovaným žiadostiam nebol Parlament v žiadnom bode informovaný alebo konzultovaný v súvislosti s mandátom, výkonom rokovaní alebo uzavretím dohody; rovnako sa nazdáva, že postup uplatňovaný Radou nie je v súlade s článkom 24 Zmluvy o EÚ, ani so zásadami lojálnej spolupráce;

c) poznamenáva, že súhlas národného parlamentu sa požaduje iba v desiatich z 27 členských štátov EÚ bez toho, aby existovala možnosť navrhnutia akýchkoľvek úprav; považuje tento postup za absolútne neprimeraný; rovnako poznamenáva, že budúce úpravy podmienok dohody sa budú uskutočňovať bez súhlasu národných parlamentov;

d) má stále pochybnosti o právnom základe zvolenom Radou pre medzinárodnú dohodu, ktorý je zameraný výhradne na potreby vnútornej bezpečnosti tretej krajiny a nemá pridanú hodnotu pre bezpečnosť EÚ, bezpečnosť jej členských štátov ani pre občanov EÚ; vyhradzuje si preto právo intervenovať na Súdnom dvore, ak legitímnosť tejto dohody spochybní tretia strana;

e) vyzýva Rady a Komisiu, aby plne zapojili Parlament a národné parlamenty do schvaľovania mandátu na rokovania a uzavretie akýchkoľvek dohôd o prenose osobných údajov v budúcnosti, najmä v súvislosti so prebiehajúcimi rokovaniami s Južnou Kóreou o prenose údajov PNR;

[1] Výbor LIBE vzal tieto rokovania na vedomie na základe stanoviska pracovnej skupiny o ochrane práv o tejto problematike na základe článku 29. Pozri: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2004/wp85_en.pdf

Rozsah a účel

f) konštatuje, že v texte sa uvádzajú veľmi rozmanité účely a súčasne sa používajú rôzne pojmy:

- boj proti terorizmu a súvisiacej trestnej činnosti, ako aj inej závažnej trestnej činnosti vrátane organizovanej trestnej činnosti, ktoré majú nadnárodnú povahu (úvod),
- „len na účely predchádzania a boja proti“ terorizmu a súvisiacim trestným činom, závažným trestným činom vrátane organizovanej trestnej činnosti, ktoré majú nadnárodnú povahu,
- boj proti útekom pred zatykačom, väzbou alebo trestom odňatia slobody za uvedené trestné činy (článok 5 ods. 1 písmeno iii)),
- ochrana verejnej bezpečnosti a vynútiteľnosti práva (úvod),
- zákony o colnej správe, migrácii a trestný zákon (odkazy v úvode),
- údaje „možno v prípade potreby v jednotlivých prípadoch spracúvať aj na ochranu životne dôležitých záujmov dotknutej osoby alebo iných osôb, najmä ak je ohrozený život dotknutej osoby alebo iných osôb, alebo im hrozí vážna ujma (článok 5 ods. 2),
- značné ohrozenie verejného zdravia (článok 5 ods. 2),
- dohľad nad verejnou správou a jej zodpovednosti, vrátane požiadaviek podľa zákona o prístupe k informáciám, zákona o Komisii pre ľudské práva a rovnaké príležitosti, zákona o ochrane súkromia zákona o generálnom audítorovi alebo zákona o ombudsmanovi;

g) nazdáva sa preto, že obmedzenie účelu je absolútne neprimerané a neumožňuje zaručiť oprávnenosť a primeranosť opatrení; výsledkom je, že dohoda nespĺňa európske a medzinárodné normy pre ochranu údajov ani nie je v súlade s článkom 8 EDĽP, ktorý požaduje presné obmedzenie účelu; nazdáva sa, že dohoda je tak právne napadnuteľná;

Ochrana údajov

h) víta skutočnosť, že austrálsky zákon o ochrane súkromia sa má v plnom rozsahu uplatňovať na občanov EÚ, ale je znepokojený akýmikoľvek výnimkami, ktoré môžu spôsobiť neúplnú právnu ochranu občanov EÚ; je presvedčený, že dohoda by mala byť plne v súlade nielen s austrálskymi zákonmi o ochrane údajov, ale rovnako a najmä s právnymi predpismi EÚ; trvá na tom, že iba súlad s dohodou nemôže nahradiť formálne konštatovanie primeranosti a že nie je postačujúce, aby zákony, politiky a zásady Európskej únie a Austrálie týkajúce sa ochrany údajov mali spoločný základ;

i) víta rozhodnutie hromadne sprístupniť údaje iba ak je zaručená anonymita;

j) so zreteľom na práva osôb, ktorých údaje sa spracúvajú, sa v dohode stanovuje, že Austrália vytvorí systém prístupný jednotlivcom bez ohľadu na národnosť alebo krajinu pobytu na výkon práv jednotlivca; v záujme informovania cestujúcich by sa mala oceniť ochota colných úradov informovať verejnosť o spracúvaní údajov PNR;

k) na rozdiel od dohody medzi EÚ a USA existuje pre prípad sporu medzi stranami dohody s Austráliou ustanovenie o mechanizme riešenia sporov a orgány EÚ na ochranu údajov môžu využiť svoje právomoci na pozastavenie toku údajov s cieľom ochrany jednotlivcov, pokiaľ ide o spracúvanie ich osobných údajov, ak je vysoko pravdepodobné, že sú porušené ustanovenia dohody;

l) víta zapojenie orgánov na ochranu údajov do spoločného preskúmania, ale vyslovuje poľutovanie nad tým, že pre toto preskúmanie nebol stanovený pevný termín; vyzýva Komisiu a Radu, aby žiadali preskúmanie pred júnom 2010 a aby predložili jeho závery Parlamentu;

m) v súvislosti s ďalším prenosom víta skutočnosť, že jeho možnosti sú obmedzené, najmä z toho dôvodu, že ďalší prenos sa môže uskutočniť iba v jednotlivých prípadoch a colné úrady vedú o všetkých zverejneniach záznamy;

n) poznamenáva, že podľa článku 2 ods. 2 sa žiadne údaje neuchovávajú, ale že v prílohe v bode 12 sa uvádza lehota uchovávania v dĺžke 5,5 roka; aj keď je táto lehota kratšia ako v prípade dohôd s USA Parlament sa nazdáva, že lehota uchovávanie v dĺžke 5,5 roka nie je primeraná, keďže nie sú dostatočne špecifikované účely, na ktoré sa údaje o cestujúcich uchovávajú;

o) čo sa týka citlivých údajov colné úrady konkrétne uviedli, že nepožadujú ani nepotrebujú citlivé údaje, čím sa otvára otázka, prečo ich iné jurisdikcie, ako napríklad v Kanade a USA, potrebujú a vytvárajú sa tak väčšie záruky, že colné úrady vyfiltrujú a vymažú všetky citlivé údaje, ktoré by mohli dostať; skutočnosť, že zodpovednosť osôb kontrolujúcich údaje za filtrovanie citlivých údajov s pôvodom v EÚ prináleží príjemcovi údajov, t.j. colným úradom, je však v súlade so schválenými normami pre ochranu údajov, ako napríklad s Dohovorom Rady Európy č. 108 a so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES;

p) trvá na tom, že výmena diplomatických nót nie je prijateľným spôsobom dopĺňania zoznamu rezortov a agentúr, ktoré môžu mať prístup k údajom PNR;

q) s ohľadom na kategórie údajov prenášaných colným úradom vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že požadované údaje sú údaje tých istých kategórií ako v dohode s USA z roku 2007 (34 oblastí údajov bolo zoskupených do 19 kategórií údajov, čím sa vznikol dojem, že objem prenášaných údajov sa značne zmenšil, čo v skutočnosti nie je pravda); takýto rozsiahly zber údajov je neopodstatnený a treba ho považovať za neprimeraný;

2. vyzýva členské štáty a národné parlamenty, ktoré v súčasnosti preverujú túto dohodu a/alebo dohodu s USA (týka sa to Belgicka, Českej republiky, Holandska, Španielska, Maďarska a Poľska), aby zohľadnili uvedené poznámky a odporúčania;

3. pripomína Rade, že v prípade, že Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti, by sa mali všetky dohody týkajúce sa PNR zrevidovať za primeranej účasti Parlamentu;

o

o o

4. poveruje svojho predsedu, aby toto odporúčanie postúpil Rade a na vedomie Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Austrálie.